

for en stor Del af Københavns Kommunes Embedsmænd, hvis Gerning for Resten ikke er let. Det maa naturligvis ikke overses, naar de anklages for at være f. Eks. mindre høflige overfor det Klientel, som søger dem, at det er graat i graat, de Dag for Dag have for Øje, og at der kommer til dem en Mængde Klynkepetere, Grædekoner og professionelle Tiggere, som bare ville have Penge og atter Penge; midt imellem dem komme saa hæderlige, pæne og ordentlige Mennesker, og saa kan det undertiden knibe for de vedkommende at være beherskede. Det er et umaadeligt Arbejde, hvor Detaillen og Enkeltheden forsvinder i det store Hele. Ganske anderledes er det, hvor Mænd og Kvinder, som repræsenterer Samfundet, Borgerne, valgte af disse, udøve Skønnet. Jeg har den Erfaring, at hvor Mænd og Kvinder ere komne ind i et Udvalg til at bedømme Trangsforhold, er det forbavsende, saa hurtigt de politiske Linier og Opfattelser forsvinde, og det rent menneskelige gør sig gældende. Jeg har i mange Aar været Formand for den frie Fattiggasse i Aarhus, senere for Hjelpekassen, hvis Medlemmer jo ere valgte efter Forholdstalsvalgmaaden, og jeg har erfaret, at det var meget let at finde et Grundlag, paa hvilket vi kunde samarbejde, og i Regelen bleve vi enige om, at det og det skulde ydes, og det var ganske fortrinlige Indberetninger, som fremkom fra de enkelte af Bestyrelsens Medlemmer. Naar vi havde til Bedømmelse en trængende Families Forhold, kunde man i Almindelighed gaa ud fra, at det Medlem, som havde haft med den Sag at gøre, havde faaet alle Enkeltheder oplyst. Vi fik et udmærket Totalbillede af de Forhold, vi skulde til at bedømme; det er klart, at de paagældende gaa med langt større Glæde og Tryghed til saadanne af Borgerskabet valgte Mænd og Kvinder end til en Embedsmand, og derfor vil der alligevel, hvorledes man nu end tager paa denne Sag, naar dette Lovforslag er gennemført, som jeg haaber, i nogen Grad blive øvet Uret mod Enker og Enkemænd her i København. Der vil ikke blive den samme Retfærdighed, den samme Forstaaelse af de enkeltes Krav, det vil blive mere en summarisk Afgørelse: saa meget faa de gennemgaaende i de forskellige Hjem og dermed Basta, hvorimod man ikke kommer til en virkelig retfærdig og i alle Tilfælde paa detailleret Kendskab til Forholdene bygget Fordeling af Hjælpen. Men, som sagt, jeg haaber ogsaa, at Spørgsmaalet om Opretelsen af en kommunal Hjelpekasse her i København maa blive løst. Ifølge Lovforslaget har man jo overladt dels til Kommunal-

bestyrelsen her i København, dels til Understøttelsesforeningen og dels til velgørende Foreninger at udgøre det Udvalg, som skal tildele de paagældende Enker og Enkemænd Hjælp. Der er vist Medlemmer her i denne Sal, som have Kendskab til Københavns Understøttelsesforening; de vide, at det er meget vanskeligt at faa Folk til at indtræde i Bestyrelsen og paatage sig det Arbejde, der er forbundet med at sidde i den, det bliver Aar for Aar vanskeligere; Kredsen af Mænd og Kvinder indsnævres, og det er klart, at man heller ikke kan gaa ud fra, at de Folk skulle have den samme Interesse, som naar det er et Ombud i Kraft af Valg. Derfor haaber jeg, som sagt, at Forslagets Gennemførelse snarest muligt maa blive ledsaget af en Lov, der skaffer, lad mig sige, mere Decentralisation i den kommunale Styrelse her i København, ogsaa af den Grund, at de almindelige Borgere trænge til at blive opøvede og skoled i Arbejdet for den sociale Lovgivning. Det er en Svækkelse for den københavnske Arbejder, den københavnske Middelstandsborger og den københavnske Mand og Kvinde af Overklassen, set i Forhold til Landkommunerne og Bykommunerne, at de ikke i samme Grad have Valgret og have Adgang til at administrere deres egne Forhold, og jeg skulde tro, at hvis der f. Eks. i et eller andet Arbejderkvarter, Østerbro, Vesterbro, Nørrebro, eller hvilken Del af Byen man nu vil vælge, var et kommunalt Udvalg, Hjelpekassebestyrelse, som traadte til og uddelte de Penge, som dette Lovforslag stiller til Raadighed for Enkers og Enkemænds Børn, vilde der i Løbet af meget faa Aar oparbejdes en endog meget betydelig kommunal Evne til at administrere baade dette Stykke social Lovgivning og mangen anden social Lovgivning.

Naturligvis vilde det Parti, som jeg repræsenterer, meget gerne have set, at det Beløb, som skal anvendes til de faderløse og moderløse Børn, blev udredet halvt af Staten og halvt af Kommunerne; thi naar henses til de meget betydelige og ofte meget byrdefulde Udgifter, som mange Kommuner, og i ikke mindst Grad Landkommuner ovre i Jylland, have til hele deres kommunale Virksomhed, vil selvfølgelig Gennemførelsen af dette Lovforslag føles trykkende mange Steder. Men der er jo neppe nogen Mulighed for at faa gennemført en saadan Ændring; det hører til de Spørgsmaal, som jeg mener, maa overlades til Fremtiden. Alene dette, at vi kunne faa denne Sag gennemført paa det Grundlag, som Lovforslaget indeholder: at Staten yder en Trediedel, vil maaske i nogle Kommuner i Virke-